

Seminář č. II. – Právní argumentace – tradiční metody a argumenty

I. Prostudujte si úryvek z knihy Ch. Perelmana Právní logika a odpovězte na následující otázky:

- 1) V čem se změnilo pojmání právní argumentace mezi pojetím pojmové jurisprudence a tzv. sociologických škol?
- 2) Které argumenty svědčí pro rozšíření dosahu pravidla o zákazu vstupu psů na stanici?
- 3) Z přehledu argumentů uvedených v bodě 33 tohoto úryvku jsou založeny na eliminaci a které na analogii?
- 4) Pokuste se charakterizovat společné rysy obou skupin argumentů.
- 5) Které právní argumenty jsou založeny na ideji práva jako systému?

II. Přiřadte k jednotlivým výkladům použité právní argumenty a určete, ze které výkladové metody jsou dovozeny. Dále zdůvodněte, zda jsou uvedená řešení správná:

- a) Věci jsou podle § 498 nového občanského zákoníku movité nebo nemovité, třetí možnost není.
- b) Jestliže za trestný čin pohrdání soudem (§ 336 trestního zákoníku) může soud uložit pouze trest odnětí svobody až na dva roky nebo propadnutí věci či jiné majetkové hodnoty, je vyloučeno uložit jiné tresty, jako např. propadnutí majetku, zákaz činnosti apod., uvedené v § 52 trestního zákoníku.
- c) Rozhodnutí, kterým se dodatečně stavba nebo její změna povoluje, musí mít obsahově stejné náležitosti jako stavební povolení. Nelze připustit výklad zákona, který by stanovil mírnější kritéria pro dodatečné povolení stavby, resp. její změny, než jaká jsou kladena na řádné stavební povolení. Má-li totiž norma určité požadavky na řádné rozhodnutí v situaci, kdy žadatel o stavební povolení postupoval podle zákona, tím spíše je musí mít na rozhodnutí svou povahou mimořádné, kdy žadatel od počátku zákon nerespektoval.¹
- d) Je-li pro řízení o kasační stížnosti (z. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní) před Nejvyšším správním soudem třeba povinného zastoupení advokátem, nelze trvat na této procesní povinnosti tehdy, pokud se jedná o kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neustanovení advokáta pro řízení o žalobě před krajským soudem.

III. Který argument je podstatou aplikace následujících zákonných ustanovení? Zvažte, jaké důsledky má tato metoda právní úpravy v kontextu principu právní jistoty a autonomie vůle, příp. ve veřejném právu? Kde nalezneme pravidla pro legislativní užití výrazů „obdobně“ a „přiměřeně“? Diskutujte o povaze tohoto výkladového instrumentu.

- a) § 2188 nového občanského zákoníku:

---

¹ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2007, čj. 1 As 46/2006-75

V ostatním se na směnnou smlouvu přiměřeně použijí ustanovení o kupní smlouvě s tím, že se každá ze stran považuje ohledně věci, kterou směnou dává, za stranu prodávající, a ohledně věci, kterou přijímá, za stranu kupující.

b) § 11 nového občanského zákoníku:

Obecná ustanovení o vzniku, změně a zániku práv a povinností ze závazků v části čtvrté tohoto zákona se použijí přiměřeně i na vznik, změnu a zánik jiných soukromých práv a povinností.

c) § 154 správního řádu:

Jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná.

IV. Přečtěte si nález Ústavního soudu ČR ze dne 26. 3. 1996 sp. zn. Pl. ÚS 48/95 a promyslete následující problémy:

- a) Jaké interpretační alternativy v dané věci připadaly v úvahu a o jakou právní argumentaci byly opřeny?
- b) Jednalo se v daném případě o mezeru v zákoně?
- c) Jakou argumentaci Ústavní soud zvolil jako ústavně konformní a proč?
- d) Nabízí právní metodologie jednoznačný návod, jak se rozhodnout mezi uvedenými typy interpretačních alternativ?